

foto: Tomáš Krístek

Piatok 16. mája 14.00
sprevádza: Ján Studený

Ateliér Studený, Partizánska 33, Bratislava 1
Pôvodný účel: obytný dom
Architekt rekonštrukcie: Ján Studený
Projekt 2008
Realizácia 2013

Ateliér na Partizánskej je súčasťou rekonštrukcie rodinného domu nachádzajúceho sa nad ním. Bola realizovaná v troch na seba nadväzujúcich častiach: strešná nadstavba akcentujúca výhľady a topografiu okolia, rekonštrukcia zachovávajúca pôvodný tvar a detaily domu a prístavba pod terénom - využívajúca dynamické pomery pozemku, s presklením do ulice a strešnou záhradou pre dom. Sú prevádzkovo oddelené, ale vytvárajú jeden celok.

foto: Monika a Lubo Stacho

Piatok 16. mája 14.00
sprevádza: Beáta Hermannová, Juraj Hermann

Rodinný dom staviteľa Růžičku, Krčméryho 15, Bratislava 1
Autor: J. Růžička
Projekt a realizácia: 1935
Architekti rekonštrukcie: Beáta Hermannová, Juraj Hermann
Projekt a realizácia: 2009

J. Růžička, bratislavský stavitel českého pôvodu, si postavil dom v záhradnej štvrti mesta, ktorá sa v tom čase začala zaplňať vilkami strednej vrstvy. Kultivovaný biely dom so znakmi vyspelej funkcionalistickej architektúry presahuje bežný štandard lokality. Dve podlažia obdĺžnikového pôdorysu obsahujú dva byty s detailne premyslenou prevádzkou. Hrnota prizemia je voči poschodiu mierne zasunutá. Kompozícia priečeli vychádza z funkcií vnútorného priestoru. Pozoruhodným znakom je mohutná trapéza na plochej streche. Noví majitelia, architekti, sa rozhodli v maximálne možnej miere prezentovať pôvodnú podobu objektu. Citlivo obnovili pôvodné priestorové riešenie, vonkajší i vnútorný vzhľad domu. Pokiaľ to bolo možné reštaurovali okná, dvere, vnútorné vybavenie. Obnova je precedensom, ktorý sa v rovnakej miere snaží o zachovanie materiálovej autenticity ako i spôsobu fungovania rodinného domu.

foto: Peter Kuchta

Piatok 16. mája 15.00
sprevádza: Martin Kusý, Pavol Paňák

Ateliér Vodná veža, Nobelova 34, Bratislava 3
Pôvodný účel: vodojem v areáli továrne Dynamit-Nobel
Architekt: nezistený
Realizácia: 1906
Architekti rekonštrukcie: Martin Kusý, Pavol Paňák, Jana Paňáková
Projekt: 2000 – 2004
Realizácia: 2008

Vežový vodojem postavili v roku 1906 a pôvodne patril k vybaveniu továrne Dynamit-Nobel. V období druhej svetovej vojny slúžil ako protiletický kryt. Veža je monolitickým ocelobetónovým skeletom, ktorý nesie masívnu hlavu v podobe vodnej nádrže s dvojítm ocelobetónovým plášťom. Práve v nej architekti umiestnili svoj ateliér. V rámci prestavby tohto pozoruhodného technického diela rešpektovali jeho pôvodné konštrukčné aj materiálové danosti. Úpravy potrebné pre umiestnenie novej funkcie čitateľne odlišili od historickej substance. Tri podlažia architektonického ateliéru vložili do objemu nádrže prostredníctvom drevených plát. Každú z dvoch vrstiev obvodového plášťa perforovali odlišne. Otvory na vonkajšom plášti reagujú na funkčné požiadavky osvetlenia jednotlivých pracovísk, zatiaľ čo vnútorný plášť perforovali v zmysle základnej geometrie nádrže. Vodojem sice nie je chránenou pamiatkou, ale jeho prestavba je priam ukázkovým príkladom narábania s historickým dedičstvom.

zdroj: www.palco.sk

Sobota 17. mája 10.00
sprevádza: Igor Palčo

Filozofická fakulta Univerzity Komenského, Gondova 2, Bratislava 1
Pôvodný názov: Vojenské veliteľstvo
Architekt: Josef Rittner
Projekt a realizácia: 1909 – 1913
Architekti rekonštrukcie: Igor Palčo, Barbara Boriková, Naďa Doletinová, Miroslav Egyed, Jozef Karlubík, Rastislav Kňava
Súťaž: 2007

V budove dnešnej Filozofickej fakulty Univerzity Komenského na Gondovej ulici pôvodne sídlilo vojenské veliteľstvo. Objekt postavili v rokoch 1911 – 1912 podľa projektov viedenského vojenského stavebného inžiniera, majora Josefa Rittnera. Staviteľ navrhol štvorkrídlovú budovu v duchu viedenskej školy architekta Otta Wagnera. V roku 2011, keď si Filozofická fakulta pripomínala 90 výročie jej založenia, rozhodli sa zastrešiť nádvorie a vytvoriť tak kultúrno-spoločenský priestor pre študentov, pedagógov a ostatných zamestnancov fakulty. Zastrešenie nádvoria tvorí sklenená kupola s výškou oblúka v najvyššom bode 5 m. Návrh obnovy fasád nádvoria vytvorili na základe predchádzajúceho architektonicko-historického výskumu.

foto: Jakub Dvořák

Sobota 17. mája 11.00
sprevádza: Viktor Ferus

Hotel Tulip House, Štúrova 10, Bratislava 1
Pôvodný účel: obytný dom
Architekt: J. Schiller
Realizácia: 1903
Architekti rekonštrukcie: Viktor Šabík a ateliér Šebo-Lichý
Autorka interiérov: Zuzana Cambelová
Realizácia: 2008

Pôvodne nájomný dom s kaviarňou a lekárnou na prízemí postavili v roku 1903 podľa projektu staviteľa Jozefa Schillera. Je reprezentantom secesného slohu, prichádzajúceho do Bratislavy prelomu 19. a 20. storočia z Viedne a Budapešti. Dnes je tu špeciálna hotelová prevádzka typu Boutique. Nový investor spočiatku plánoval objekt obnoviť ako bytový dom. Napokon sa však rozhodol pre hotelovú prevádzku s obnovenou tradičnou kaviarňou Tulipán. Zámerom obnovy domu bolo v maximálne možnej miere zreštaurovať pôvodné architektonické prvky fasád a interiéru tak, aby bol zachovaný autentický ráz celku. Súčasne bol objekt vybavený modernými technológiami, aby splnil náročné požiadavky na prevádzku hotela vysokého štandardu.

foto: Tomáš Manina

Sobota 17. mája 12.00
sprevádza: Martin Kusý, Pavol Paňák

City Gate, Nám. SNP 19, Bratislava 1
Pôvodný názov: Všeobecná úverová banka a Divadlo P. O. Hviezdoslava
Architekti: Eugen Kramár, Štefan Lukačovič
Projekt: 1942 – 1943
Realizácia: 1943 – 1955
Architekti obnovy a adaptácie: M. Kusý, P. Paňák
Projekt a realizácia: 2005 – 2009

Objekt bývalej banky a divadla stojí v centre mesta v koncovej polohe súvislého mestského bloku. Dve hlavné, netradične spojené funkcie sú prevádzkovo i dispozične úplne nezávislé. Masívna budova, pokrytá kamenným obkladom, spája v sebe zásady medzivojnového funkcionalizmu a inšpiráciu klasickou architektonickou tradíciou. Robustný, monumentálny výraz reprezentuje vážnosť bankovej inštitúcie. Nedávna obnova, ktorá premenila dnes už pamiatkovo chránenú bývalú bankovú budovu na rezidenčnú, nadviazala na pôvodný, ale neuplatnený koncept otvorenia parteru budovy pre mestský život. Bol vytvorený vnútorný, verejne prístupný svet pasáží a ochodzí. Tým sa rozvinula komunikácia budovy s okolím, na rozdiel od predošlých zamrežovaných okien prevádzky banky. Osobitnú pozornosť si zasluží kultivovaný spôsob vloženia nových materiálov, detaily osadenia a programovo zdržanlivé rozhranie nového s pôvodným.

foto: Dagmar Slámová

Sobota 17. mája 13.00
sprevádza: Gabriel Drobníak

Reduta – budova Slovenskej filharmónie, Palackého 2, Bratislava 1
Architekti: Marcel Komor, Dezider Jakab
Projekt a realizácia: 1913 – 1919
Architekti rekonštrukcie: G. Drobníak, D. Jurkovič, M. Ivanič (G&D architektonická kancelária)
Autor reštaurátorských prác: V. Višváder (Villard Bratislava)
Projekt: 2005 – 2006
Realizácia: 2009 – 2012

Reduta patrí k najvýznamnejším kultúrnym stánkom mesta. Na jej mieste stála tereziánska sýpka, ktorú postavili na príkaz Márie Terézie v roku 1773. V roku 1906 ju mesto odkúpilo a vypísalo súťaž na riešenie reduty, teda objektu pre tanečnú sálu na konanie plesov a bálou. Súťaž vyhrali architekti M. Komor a D. Jakab. Prestavba sýpky na redutu prebehla v rokoch 1913 – 1919. Napriek tomu, že architektonický výraz reduty je historizujúci, použitie železobetónových konštrukcií balkónov a veľkorozponová priehradová konštrukcia strechy veľkej sály sú mimoriadne pokrokovými konštrukčnými riešeniami tej doby v Bratislave. V roku 1960 dostala budovu do užívania Slovenská filharmónia. Dlhodobé využívanie budovy bez systematickejších revitalizačných zásahov si vyžiadalo komplexnú obnovu. Prvý koncert v obnovenej Redute sa konal 26. januára 2012.

foto: Katarína Andrášiová

Sobota 17. mája 15.00
sprevádza: Ján M. Bahna

Vilka Horský park, Prokopa Veľkého 41, Bratislava 1
Pôvodný názov: Kaštieľ Moritza Huga, grófa zo Saint Genois d'Aneaucourt
Architekti: nezistený
Realizácia: 1892
Architekti rekonštrukcie: Ján M. Bahna, František Starý (AA Ateliér architektúry)
Projekt, realizácia: 1996

Zalesnené vršky nad Bratislavou boli v 19. storočí obľúbeným výletným miestom jej obyvateľov. Nachádza sa tu i Horský park, založený z iniciatívy mešťanostu Henricha Justiho v roku 1868. V tomto území kúpil rozsiahlu parcelu s dreveným letohrádkom belgický chovateľ pretekárskych koní gróf Moritz Hugo. V rokoch 1890 až 1892 objekt prestaval na romantický kaštieľ s vysokými strechami a štíhlou, špicatou vežičkou. Interiér bol bohato vybavený drevenými prvkami. V roku 1996 prešiel objekt komplexnou obnovou, v rámci ktorej bolo zrenovované drevené schodisko a strop vstupnej haly, ďalšie pôvodné časti interiéru i exteriér budovy. K hlavnej budove bol novou chodbou pripojený dom správcu. V súčasnosti slúži kaštieľ ako účelové zariadenie rektorátu Ekonomickej univerzity.

zdroj: Židovská náborženská obec

Nedeľa 18. mája 09.00
sprevádza: Maroš Borský

Židovské komunitné múzeum a synagoga, Heydukova 11, Bratislava 1
Architekt: Artur Szaltnai
Projekt: 1923
Realizácia: 1926
Architekt expozície Židovského komunitného múzea: Martin Lepej
Projekt: 2010
Realizácia: 2011 – 2012

Projekt synagógy vypracoval A. Szaltnai pravdepodobne na základe víťazstva v súťaži. Architekt postavil monumentálnu budovu prostého klasicizujúceho charakteru tak, že do uličného priečelia orientoval bočnú stenu hlavného priestoru a vstup do objektu umiestnil do prejazdu z ulice na dvor (orientácia musela byť na východ, preto nemohol byť vchod v hlavnej fasáde). Po stranách vstupného vestibulu sú dve schodiská, ktorými sa vychádza na ženské galérie. Priečelie tvorí sedem mohutných hranolových pilierov zakončených jednoduchými hlavicami, ktoré nesú nevysoký architráv. Objekt patrí medzi najlepšie synagógy toho obdobia čo sa týka architektonického výrazu – využíva už jednoduchosť moderny, avšak dokáže ešte navodiť orientálnu atmosféru. Na pilieri vpravo od vstupu do podjazdu je uvedený architekt a rok vzniku stavby podľa židovského letopočtu. Na ženskej galérii bola v roku 2012 sprístupnená stála expozícia Židovského komunitného múzea s názvom „Židia v Bratislave a ich kultúrne dedičstvo“.

www.synagogue.sk

foto: Henrieta Moravčíková

Nedeľa 18. mája 11.00
sprevádza: Henrieta Moravčíková, Peter Salner

Obradná sieň na Židovskom cintoríne, Žižkova 36, Bratislava 1
Architekti: Fridrich Weniwurm, Ignác Vecsei
Realizácia: 1926
Autor projektu obnovy: Ján Lukáč
Projekt: 2008
Realizácia: 2009 – 2013

Puristická stavba obradnej siene sa zvykne označovať za medzník v oblasti sepulkrárnej architektúry na Slovensku. Jadrom symetrickej pravouhlej dispozície je priestanná sieň s trámovým stropom a kamennou dlažbou. Jej monumentálny účinok zvyrazňuje trojica veľkých okien na severnom múre s 24-tabuľkovou kovovou presklenou výplňou. S výstavbou obradnej siene súviselo aj vybudovanie oporného múru a vstupu do cintorína podľa projektu Josefa Konrada, dokončeného v roku 1937. Na ich konštrukciu bolo použité masívne kamenné murivo harmonicky kombinované so železobetónovými prvkami. V súvislosti s obnovou bol prevedený architektonický a umelecko-historický výskum (Magdaléna Kvasnicová), ktorý preukázal veľkú mieru autenticity tejto pamiatky.

www.synagogue.sk

foto: Katarína Andrášiová

Nedeľa 18. mája 12.00
sprevádza: Martin Jančok

Neologická synagoga, Hurbanova 11, Žilina
Architekt: Peter Behrens
Projekt: 1928
Realizácia: 1929 – 1931
Autor projektu obnovy: Martin Jančok
projekt: 2011 – súčasnosť
realizácia: 2012 – súčasnosť

Na Slovensku nie je mnoho pamiatok, ktoré by svojim významom presahovali lokálne hranice. Neologická synagoga od slávneho nemeckého architekta Petra Behrensa takou pamiatkou nesporne je. Jej autor, pionier modernej architektúry a učiteľ Miesa van der Rohe, Le Corbusiera, či Waltra Gropia, v Žiline navrhol unikátne dielo. V rámci Behrensovej bohatej architektonickej tvorby je to jeho jediná synagoga. História však bola k tomuto dielu krutá a napriek tomu, že bola synagoga zapísaná do zoznamu kultúrnych pamiatok, už 30 rokov po jej vzniku prešla zásadnými zmenami. Prebiehajúci projekt obnovy a konverzie Neologickej synagógy na Kunsthalle podľa návrhov Martina Jančoka je v našich podmienkach unikátny. Na jednej strane v interiéri opäť odhaľuje zabudnutú Behrensovú vrstvu, zároveň však buduje novú modernú výstavnú inštitúciu.

http://www.novasynagoga.sk/

Doprava do Žiliny je individuálna. Kto má záujem, z Bratislavy odchádzame vlakom IC 503 do Košíc s odjazdom o 9:37. Sprievod: Martin Jančok - architekt rekonštrukcie a Marek Adamov - investor a zakladateľ kultúrneho centra Stanica Žilina – Záriečie.